

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/44/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413204347
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5413204347.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Adriany Gallovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. J. nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, dieťa rodičov, matky: Ing. S. J., rod. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. T., S. D. XXXX/X a otca: G. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., ul. P. XXX/XX, Česká republika, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 8P/65/2013-54 zo dňa 17. septembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletého G. J. výživné 50,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa počnúc od 28.06.2013. Vo zvyšnej časti súd návrh otca zamietol. Tým zmenil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 5P/54/2012-60 zo dňa 26.11.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/3/2013 zo dňa 24.05.2013. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Z dôvodov rozsudku vyplýva, že predpokladom zmeny rozhodnutia o výživnom je iba závažnejšia zmena pomerov. V tomto prípade súd rozhodoval o vyživovacej povinnosti otca nedávno, posledne súd hodnotil pomery oprávnených detí aj povinného rodiča v rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 24.05.2013. Už v čase vyhlásenia tohto rozsudku bolo zistené, že otec nemal príjmy z podnikania, ktoré nemohol vykonávať z dôvodu preukázaného zhoršenia jeho zdravotného stavu, v dôsledku ktorého už bol uznaný za invalidného s poklesom pracovnej schopnosti o viac než 70 %. Odvolací súd konštatoval, že v krátkom čase sa stane poberateľom úplného invalidného dôchodku v predpokladanej výške 8.000,- Kč mesačne. V tomto konaní je už známa výška priznaného invalidného dôchodku otca, ktorá je však nižšia, ako bolo predpokladané. Výška invalidného dôchodku, ktorý je jediným príjmom otca, je od januára 2013 5.668,- Kč mesačne, t. j. zhruba 220,- eur po kurzovom prepočte. Súd však opakovane poukazuje na to, že pri určovaní výživného súd zohľadňuje celkové pomery povinného rodiča, nielen jeho príjem, ale aj majetok, tiež aj to, či povinný rodič neprebral na seba neprímerané záväzky a či výdavky, ktoré znáša, sú nevyhnutného charakteru. Otec je naďalej výlučným vlastníkom väčšieho rodinného domu s pozemkami. Napriek tomu, že ide o dom s dvoma nadzemnými podlažiami, tento užíva sám. Netvrdil a nepreukázal, že by mal snahu získať príjem na pokrytie časti výdavkov spojených s bývaním v dome, prenechaním časti domu do prenájmu iným osobám. Za účelom nadobudnutia a rekonštrukcie domu sa zaťažil hypotékou, pričom výška zmluvne dojednaných mesačných splátok

hypotéky je 8.331,- Kč mesačne. Z výpisu z hypotekárneho účtu je zrejmé, že otec aj potom, ako stratil práceschopnosť a jeho príjem už predstavoval len čiastočný invalidný dôchodok, neskôr plný dôchodok po jeho zvýšení, je schopný hradiť mesačné splátky viac-menej pravidelne, keď dlh na splátkach má len vo výške necelých dvoch splátok. Otec vo vyjadrení tvrdil, že hypotéku zaňho platí jemu blízka osoba. Tvrdenú skutočnosť ničím nepreukázal a toto tvrdenie sa súdu javí vysoko nepravdepodobné, vzhľadom na značnú výšku mesačných splátok, ako aj na to, že nehnuteľnosť je zaťažená záložným právom v prospech banky a nie je známe, že by otec mal ešte ďalší majetok značnej hodnoty. Oproti roku 2012 sa otcovi znížili preddavkové platby za elektriku a plyn o sumu 820,- Kč mesačne. Otec ďalej uvádza, že hodnota nehnuteľností, ktorých je vlastníkom, sa znížila v dôsledku škody spôsobenej prírodným živlom. Toto tvrdenie opäť hodnoverne nepreukázal, a pokiaľ predložil určitý znalecký posudok na cenu nehnuteľností, jedná sa o posudok ešte z roku 2010. Následne sa zaťažoval úvermi. Posledne uzavrel hypotekárny úver z roku 2012 a úvery boli čerpané na nadobudnutie a ďalšie investície do domu. Súd poukazuje na to, že od posledného rozhodovania o výške výživného sa zmenili pomery u maloletého G., ktorý bol v minulom školskom roku ešte na základnej škole a v súčasnosti je už študentom strednej školy. Zvýšili sa výdavky matky na úhradu potrieb dieťaťa v súvislosti so štúdiom, ale aj vekom G., ktorý má 15 rokov, t. j. je vo veku rastu a dospievania. U matky došlo k určitému zvýšeniu príjmu zo zamestnania, avšak výsledky podnikania sú oproti stavu, z ktorého vychádzal posledne súd, nezmenené. Pokiaľ v roku 2011 mala za štyri mesiace celkové príjmy 14.900,- eur, tak za celý rok 2012 dosiahla nižšie príjmy po rozrátaní na mesiace, keď za celý rok vykázala hrubý príjem 24.971,- eur. Matke sa zvyšujú aj výdavky na maloletého P., ktorý má toho času 10 rokov. Súd, vychádzajúc zo súčasných potrieb maloletého dieťaťa, na výchove ktorého sa otec nepodieľa a osobnú starostlivosť o dieťa zabezpečuje výlučne matka, ako aj zo zistenia, že súčasný príjem otca vo forme invalidného dôchodku je nižší než predpokladaný príjem, z ktorého odvolací súd vychádzal posledne pri rozhodovaní o výživnom, a zároveň po zohľadnení majetkových pomerov otca a jeho výdavkov nevyhnutného charakteru, vyhovel čiastočne návrhu otca na zníženie výživného na maloletého G., ktoré znížil na sumu 50,- eur mesačne, a to od podania návrhu otca, t. j. od 28.06.2013. Súd poukazuje na to, že výška plného invalidného dôchodku bola otcovi známa už dlhšiu dobu, keď invalidný dôchodok bol zvýšený rozhodnutím Českej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 14.01.2013. Napriek tomu nepožadoval zníženie výživného následne po rozhodnutí o výške jeho dôchodku, ale návrh podal až 28.06.2013, hoci mu nič nebránilo uvedené skutočnosti preukázať už skôr. Pokiaľ otec žiadal o zníženie výživného vo väčšom rozsahu a za dlhšie obdobie, súd jeho návrh z dôvodu neprimeranosti zamietol, pričom prihliadal aj na tú skutočnosť, že na tunajšom súde sa vedie ďalšie konanie o zníženie výživného na D. J., ktorá už dovŕšila plnoletosť a je predpoklad určitého zníženia výživného aj na toto dieťa, ktoré je výživou naďalej odkázané na oboch rodičov, pričom u D. nedošlo k takej zmene pomerov ako u mal. G., pretože D. pokračuje na strednej škole, na ktorej študuje už od roku 2011 a G. nastúpil na vyšší stupeň vzdelania. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie otec. Má zato, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd mal vyhovieť jeho návrhu a znížiť výživné aspoň na zákonom stanovené minimum 27,13 eur a povoliť mu splátky na dlžnom výživnom 10,- eur mesačne. Jeho finančná situácia sa zhoršila natoľko, že nie je schopný z dôvodu jeho zdravotného stavu žiadnej zárobkovej činnosti. Je plne invalidný dôchodca a inú možnosť príjmov nemá. Jeho majetkové pomery sú také, ako uviedol a hodnota dlhu na hypotéke je 100 %-ná hodnota aktuálne poškodenej nehnuteľnosti. V tomto dome je len jeden obývatel'ný byt 2 + 1, ktorý obýva on. Na druhom poschodí sa nachádza nedokončená bytová jednotka bez inžinierskych sietí po rozsiahlom poškodení strechy. V žiadnom prípade sa preto nedá prenajať a na jej rekonštrukciu je potreba minimálne 400.000,- Kč, ktoré nemá. Hypotéku zaňho platí tretia osoba s tým, že časť domu jej pripadne. V dome býva sám. Ako ďalšiu novú skutočnosť uvádza, že rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín 6C/103/2013-40 mu bola určená 17.09.2013 vyživovacia povinnosť na dcéru D. 60,- eur mesačne. Jemu zo sumy 1.458,- Kč mesačne, ktoré mu ostanú po náhrade nevyhnutných výdavkov, pripadne platiť výživné na syna G. 50,- eur a dcéru D. 60,- eur, čo je nemysliteľné a nereálne. Preto žiada, aby súd stanovil minimálne výživné na syna vo výške 27,13 eur s možnosťou splácania dlhu po 10,- eur mesačne. Preto žiada, aby napadnutý rozsudok bol zrušený. V prípade, že by súd nevyhovel odvolaniu, vôbec nie je schopný finančne existovať a na dom by bola uvalená mimo hypotéky exekúcia, čím by sa stal bezdomovcom. Túto životnú situáciu si nezavinil, ale môže za to jeho zdravotný stav.

Matka a ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) rozsudok okresného súdu postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver.

Krajský súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu a v podrobnostiach na jeho závery odkazuje. V prípade aplikácie ust. § 219 ods. 2 O. s. p., keď sa odvolací súd v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, nie je žiaduce, aby boli zopakované tie vecne správne závery, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku okresného súdu, pretože za použitia ust. § 219 ods. 2 O. s. p. je postačujúce, ak vo vzťahu k odvolacím dôvodom len na zvýraznenie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu sa zdôraznia podstatné a rozhodné skutočnosti a okolnosti.

Odvolacie dôvody otca nie sú dôvodné.

Okresný súd správne skonštatoval, že dôvodom zmeny rozhodnutia o výživnom môže byť iba podstatná zmena pomerov. Zmenou pomerov, ktorá sa zisťuje porovnaním pomerov účastníkov v čase predchádzajúceho rozhodnutia so stavom ku dňu vydania rozhodnutia súdu, sa rozumie zmena pomerov na strane všetkých účastníkov konania, t. j. na strane osôb výživou oprávnených, v danom prípade maloletého G. a osôb výživou povinných, t. j. matky a otca.

Rozhodujúce v danom prípade je, že hoci nastala zmena pomerov na strane otca spočívajúca v znížení jeho možností a schopností platiť výživné, na druhej strane nastala výrazná zmena pomerov na strane syna G., ktorý nastúpil na strednú školu a v súvislosti s prípravou na budúce povolanie došlo k podstatnému nárastu nákladov na školské pomôcky a vyučovací proces. Z dôvodu vyššieho veku možno konštatovať nárast výdavkov na oblečenie, stravu, ako aj potreby súvisiace s rozvojom duševnej činnosti.

Za takéhoto stavu, nebyť zhoršenej finančnej situácie otca, by bolo dôvodné výživné zvýšiť.

Výživné musí byť stanovené tak, aby mohli byť uspokojované všetky predpokladané, ako aj náhodne sa vyskytujúce potreby dieťaťa. Výška výživného je však determinovaná možnosťami a schopnosťami rodičov, čo znamená, že ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, môžu byť výživným uspokojované aj nadštandardné potreby dieťaťa, naopak, v prípade neuspokojivých pomerov na strane rodičov musia byť uspokojené iba základné a nevyhnutné potreby dieťaťa.

V danom prípade však výživné doposiaľ určené je spôsobilé zabezpečiť iba nevyhnutné potreby maloletého G. a väčšina potrieb je zabezpečovaná samotnou matkou, ktorá napriek dlhodobo trvajúcej situácii na strane otca svojím aktívnym prístupom a nadštandardným pracovným zaťažením zabezpečuje zvyšujúce sa potreby maloletého G..

Takýto stav je tu už dlhodobo, vychádzajúc aj z predchádzajúcich rozhodnutí súdov, keď otec aj v minulosti, napriek tomu, že investoval do nákupu a zhodnotenia nehnuteľnosti, nebral ohľad na potreby svojich detí, G. a D., keď celú ťarchu zvyšujúcich sa potrieb detí, najmä z dôvodu ich vzdelania, ako aj vyššieho veku, prenechal na matke, ktorá je spôsobilá ich síce uspokojovať, ale iba zvýšeným pracovným úsilím.

V konaní bolo preukázané, že otec je invalidný dôchodca a má pracovnú spôsobilosť obmedzenú na 70 % a jeho jediným, pravidelne opakujúcim sa, príjmom je invalidný dôchodok vo výške 5.668,- Kč mesačne. Hodnotenie majetkových pomerov otca však musí byť komplexné a nemožno prehliadnuť, že otec vlastní domovú nehnuteľnosť, ktorá výrazne presahuje jeho bytové potreby a platí mesačné splátky hypotekárneho úveru, ktoré prevyšujú jeho dosahované príjmy. Argumentáciu, že hypotekárne splátky platí za otca tretia osoba, považuje krajský súd za účelovú a nepreukázanú. V tejto súvislosti krajský súd prihliada najmä na to, že otec sa výrazne hypotekárne zaťažil (posledný hypotekárny úver je z roku 2012), v ktorom období tiež zdravotný stav otca nebol uspokojivý (v tomto čase bol už otec čiastočný invalidný dôchodca) a zároveň mohol predpokladať nárast výdavkov na výživu maloletých detí, D. a G., z dôvodu vyššieho veku a vzdelávacích potrieb.

Pokiaľ otec poukazuje na rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/103/2013-40 zo dňa 17.09.2013, kde mu bolo znížené výživné na dcéru D. na sumu 60,- eur mesačne (predtým bolo určené výživné 80,- eur mesačne), táto skutočnosť nič nemení na správnosti záverov prvostupňového súdu, keď oproti predchádzajúcemu stavu toto rozhodnutie predstavuje zníženie záväzkov na strane otca.

Z uvedených dôvodov je rozsudok okresného súdu vecne správny a krajský súd ho potvrdil.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 146 ods. 1 písm. a) s poukazom na ust. § 224 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorých ustanovení krajský súd žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.